

Riksdagens ombudsmän - JO
Box 16327
103 26 Stockholm

Klagomål på Jordbruksverkets hantering vid införandet av detaljföreskrifter för hållande av chinchilla för pälsproduktion

Bakgrund

År 1999 undertecknade Sverige en rekommendation från Europarådet gällande djur som hålls för pälsproduktion, som bland annat innehåller specifika krav för hållandet av chinchilla. År 2001 gav regeringen Jordbruksverket i uppdrag att utarbeta detaljföreskrifter för denna typ av djurhållning. Två år senare presenterades de färdiga föreskrifterna SJVFS 2003:45 efter en remissrunda.

Trots detta har föreskrifterna ännu inte trätt i kraft. Då de gick på remiss saknades datum för ikraftträdandet, och ett sådant saknas ännu. Någon förklaring till denna fördröjning har inte kunnat ges vid kontakt med myndigheten.

Idag hålls chinchillor i Sverige på ett sätt som helt strider emot de rekommendationer som Europarådet tagit fram, elva år efter att Sverige ratificerade dokumentet och därmed lovade att införliva dess rekommendationer i landets lagstiftning. Chinchillor på svenska pälsfarmer hålls en och en i burar med gallergolv och 40 cm höjd, medan Europarådet kräver en meter höga burar och delvis solitt golv. I de här små burarna saknar chinchillorna möjlighet att utföra flera av sina naturliga beteenden, som att hoppa och klättra samt att leva i grupp. De utvecklar beteendestörningar som stereotypier och pälsbitning som en följd av den stimulansfattiga miljön. Djurhållningen bryter därmed mot 4 § djurskyddslagen, som säger att alla djur ska få utlopp för sina naturliga beteenden.

Klagomål

Djurrättsalliansen menar att Jordbruksverkets handläggning av föreskriften SJVFS 2003:45 är ett exempel på en extremt långdragen handläggning från en myndighets sida, och att fördröjningen av ikraftträdandet på hittills sju år helt saknar grund. Avsaknaden av regler och att den befintliga hållningen av chinchillor tillåts fortsätta innebär också ett brott mot en Europarådskonvention som Sverige förbundit sig att följa. På grund av denna slapphet hos myndigheten har åtminstone ett fall av

allvarliga missförhållanden och brott mot djurskyddslagen kunnat inträffa, som med största sannolikhet hade kunnat förhindras med det nya regelverket i kraft. Det gäller en chinchillafarm i Enköpings kommun som fått föreläggande för brott mot en lång rad punkter i djurskyddslagen. Bristen på detaljföreskrifter har lett till ovisshet om hur lagen ska tolkas och en segdragen tvist mellan inspektörer och djurägare, som just nu ligger för prövning på Förvaltningsrätten i Uppsala (målnummer 809-10).

Idag kan man i praktiken hålla chinchillor för pälsproduktion under vilka förhållanden som helst - vilket också sker - eftersom gällande detaljföreskrifter och prejudikat helt saknas och djurskyddslagen därför är verkningslös. Lagen i sig är nämligen inte straffsanktionerad, det är däremot detaljföreskrifterna. Ansvarig för det här missförhållandet är Jordbruksverket, som har undlåtit att fullfölja sitt regeringsuppdrag från 2001. Att skicka en föreskrift på remiss utan förslag på datum för ikraftträdande är ett mycket ovanligt förfaringsätt som i sig kräver en förklaring.

Med vänliga hälsningar,

Djurrättsalliansen